

ХАСАН БЕГ ВУЧИТРНАЦ (—„ПРИШТИНА“)

Граница, 9 децембра 1923

Још док се као мали играо с децом у Вучитрну гледао га неки Хаци-Кадрија, па ће рећи:

— Ово ће дете бити велики шејтан кад одрасте. Тешко оном милету, који буде под њим.

И није се преварио. Сав познији живот Хасан-бега имао је овакав ток. Његови су постали беговима после успешне лиферације турској војсци. Дотле је то била терзијска фамилија. Али је богатство донело племство и могућност да се Хасан школује у Солуну и Цариграду. У првом је месту учио гимназију, а у другом филозофију. Тешко је утврдити тренутак, иза кога он постаје албанским националистом. Изгледа да је до њега доспео после дугог колебања и много сумњи, јер кад је као гимназиста дошао једне године у манастир Девич стао је Хасан-бег проповедати неку јерес, због које га умало нису претукли и избацили из породице.

— Видите, говорио је он, овај манастир. То је наша светиња. Наши су стари били Срби, па су се после Косова због зулума поарнаутили. Тек је покоје село остало српско. Могло је да сачува веру, што је пристало да нам аргатује и да нема ничега. Сад ми те људе називамо раја, а они су међутим наша браћа...

— Ћут! подвикнуше му његови пружајући руке ко за револвер ко за штап. Те ли ти науке учиш?

Али ипак обдарише манастир, па одоше.

Може бити да је то било колебање једнога тренутка само. Као човек он је истакнут Арнаутин, велепоседник, европских симпатија, страстан политичар,